

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus  
PL 189  
90101 OULU  
[pohjois-suomi.hao@oikeus.fi](mailto:pohjois-suomi.hao@oikeus.fi)

**Asia:** Lausunto hallinto-oikeuden lausuntopyynnön johdosta

**Diaari:** 2289/03.04.04.04.10/2024

**Lausunto Matti Karvosen kunnallisvalitukseen Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden asiassa  
dnro 2289/2024**

Lausuntopyyntö

Kemijärven kaupunki on 30.12.2024 vastaanottanut Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyynnön, jossa kaupunkia pyydetään ottamaan kantaa Matti Karvosen (asiamiehenään OAJ:n juristi Eija Mali) valitukseen kaupunginhallituksen päätöksestä 2.12.2024 § 348. Valituksenalaisella päätöksellään kaupunginhallitus on hylännyt valittajan oikaisuvaatimuksen kaupunginjohtajan päätöksestä, jolla on ratkaistu kysymys valittajan menetettyjä ansioita koskevista korvauksista niiltä osin kuin asiaa ei ollut ratkaistu kaupungin aiemmillä päätöksillä.

Valituksessa vaaditaan kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan päätösten kumoamista lainvastaisina. Lisäksi uudistetaan taannoisessa palkanoikaisuvaatimukseksi otsikoidussa asiakirjassa esitetyt vaatimukset menetettyjen ansioiden korvaamisesta tietyllä ajanjaksolla. Valittaja myös edellyttää, että kaupunki veloitetaan korvaamaan hänen kohtuulliset oikeudenkäyntikulunsa.

Valituksen sisällöstä

Valituksessa vedotaan edelleen oikaisuvaatimuksen tavoin siihen, että puuttuvia selvityksiä ei olisi saanut vaatia asianosaiselta eli Karvoselta itseltään, vaan pyyntö olisi tullut kohdistaa hänen asiamieheensä muutaman vuoden takaisen valtakirjan perusteella. Lisäksi valituksessa luetellaan erinäisiä valittajan tärkeiksi mieltämiä syitä, joiden nojalla hän katsoo, että kaupunki olisi menetellyt virheellisesti tai ristiriitaisesti eri tilanteissa valtuutusta koskien. Myös valituksenalaisen päätöksen perusteluvollisuus arvioidaan laiminlyödyn. Perusteluvollisuuden puutteiden tueksi esitetään lähinnä se, ettei asiaa ole ratkaistu oikaisuvaatimuksen tekijän toivomalla tavalla. Valitus on kokonaisuudessaan luettavissa tämän lausunnon **liitteenä**.

### Kaupungin lausunto valitukseen

Kaupunki viittaa edelleen kaikkeen oikaisuvaatimukseen annetussa päätöksessä toteamaansa ja katsoo, että valittajan väitteisiin ja mahdollisen valtuutuksen merkitykseen on kattavasti otettu kantaa jo mainitussa päätöksessä. Tässä vaiheessa ei siten ole tarpeen uudelleen yksilöidysti esittää jokaista oikaisuvaatimukseen annetussa päätöksessä todettua näkökohtaa. Osa perusteista toistetaan kuitenkin selvyuden vuoksi jäljempänä.

Kaupunki joka tapauksessa toteaa, että palkanoikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä esitetty valtakirja on koskenut kyseisen yksittäisen asian käsittelyä, eikä sen perusteella voida vetää johtopäätöstä siitä, että samainen asiamies olisi asianosaisen edustajana jokaisen tulevan hallinto- tai viranomaisasian käsittelyssä. Hallintolain 56 §:stä johtuu, että tiedoksiannon lähtökohtaisena kohteena on aina asianosainen itse. Lähinnä asiainhoidon selkeyden ja joutuisuuden nimissä voi tietyissä tilanteissa olla tarpeen kohdistaa tiedoksianto myös henkilön valtuutettuun asiamieheen, jos tällaisen tahon olemassaolo on kiistatta todettavissa.

Kaupunki on antanut nyt valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksi myös asianosaisen asiamiehelle, koska kyseisessä asiassa asianosainen on tätä nimenomaisesti toivonut. Tämän toiveen perusteella asiassa ei ole ollut syytä edellyttää kirjallista valtakirjaa, koska valtuutusta koskevien oppien perusteella valtuutus voi olla myös esimerkiksi suullinen, eikä siltä vaadita tiettyä muotoa. Kuulemisilmoituksen lähettämisen vaiheessa tätä asiaa koskevaa valtakirjaa ei kuitenkaan ole ollut esitettynä, eikä asianosainen eli kuultava ole kuulemistiedoksiannon yhteydessä tai sitä ennen pyytänyt, että kuulemisilmoitus esitettäisiin erikseen hänen mahdolliselle asiamiehelleen.

Valituksessa vedottu joitain vuosia vanha valtakirja on koskenut asiaa, jota otsikon perusteella on toivottu käsiteltävän oikaisuvaatimuksena, mutta jota ei taustalla olevien päätösten lainvoimaisuuden vuoksi ole voitu käsitellä sellaisena. Niinpä kyse ei ole ollut ylipäänsä hallintoasian käsittelystä vaan lähinnä kirjelmästä, johon kirjelmän lähettäjälle on, hallintolain 7–8 §:n palveluperiaatetta ja neuvontavelvollisuutta mukaillen, annettu kaupungin perusteltu vastaus.

Valituksessa viitatulla hallinto-oikeuden ratkaisulla myös valittajan silloinen kunnallisvalitus on jätetty tutkimatta, koska sen ei ole voitu todeta kohdistuvan mihinkään muutoksenhakukelpoiseen päätökseen. Hallinto-oikeus on kuitenkin siirtänyt asian kaupungille uudelleen käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi niiltä osin kuin asianosaisen menetettyjen ansioiden korvaamista koskeviin vaatimuksiin ei ole katsottu aiemmilla päätöksillä riittävästi otetun kantaa. Tämän vuoksi kaupunki on vielä kerran pyytänyt asianosaiselta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003, ns. viranhaltijalaki) 45 §:ssä vaadittuja selvityksiä, jotka ovat ehdoton edellytys sille, että ansionmenetysten korvaamista koskeva asia voidaan käsitellä ja ratkaista.

Kuulemisilmoitus on alun alkaen lähetetty hallintolain 59 §:n mukaisella tavallisella tiedoksiannolla, joka lähtökohtaisesti riittää tiedoksiantotavaksi kuulemisen yhteydessä. Postin merkinnät ovat kuitenkin antaneet ymmärtää, ettei asianosainen ole noutanut tai

saanut kirjettä tiedokseen. Kaupunki on pitänyt mahdollisena, että asianosainen myöhemmin vetoaisi kuulemisilmoituksen tiedoksiannon epäonnistumiseen ja tästä osoituksena nimenomaan siihen, että posti on ilmoittanut tavallisen kirjeen toimittamiselle olleen este. Tästä syystä ja perusteellisesta tiedoksiannosta varmistuakseen kaupunki on tukeutunut myös keskeisiin hallintolain mukaisen todisteellisen tiedoksiannon keinoihin. Asianosaista ei kuitenkaan ole esimerkiksi hallintolain 60 §:n mukaisella haastetiedoksiannolla lainkaan tavoitettu. Viimeistään hallintolain 62 §:ään perustuneen ns. yleistiedoksiannon myötä kuulemisilmoitus on voitu katsoa annetun lain näkökulmasta riittävällä ja varmalla tavalla Karvoselle tiedoksi.

Oikaisuvaatimuksen ja valituksen myötä on lisäksi käynyt aukottomalla tavalla toteen näytetyksi, että asianosaiselle on asianmukaisesti annettu kuulemisilmoitus sekä myöhempi päätös tiedoksi ja myös hänen asiamiehellään on ollut mahdollisuus näihin tutustua. Tästä huolimatta valitusperusteet edelleen nojaavat käsitykseen siitä, ettei kuulemistiedoksianto ole toteutunut lainmukaisella tavalla. Itse asiaan eli menetettyjen ansioiden korvaamiseen ei sen sijaan oteta vielä valituksessakaan varsinaisesti kantaa muuten kuin viittaamalla vuosia vanhaan kirjelmään, jota ei ole otettu tutkittavaksi. Asianosaiselta pyydetyt ja mahdollisten puuttuvien menetettyjen ansioiden korvaamiseksi vaaditut selvitykset puuttuvat edelleen.

Viranhaltijalain 45 §:ssä omaksuttua systematiikkaa menetettyjen ansioiden korvaamisessa sekä siihen liittyvien selvitysten pyytämisen ja toimittamisen vastuunjaossa on laajasti käsitelty jo oikaisuvaatimukseen annetussa päätöksessä.

Valitus vaikuttaisi oikeussystemaattisesta näkökulmasta perustuvan laajalti ajatukseen siitä, että kuulemisilmoituksen tiedoksianto päämiehelle tämän asiamiehen sijasta tarkoittaisi virhettä kuulemisessa ja olisi johtanut myös päätöksen syntymiseen virheellisessä järjestyksessä. Myös tiedoksiannon kohdistamista koskevia oikeusohjeita on perusteellisesti käsitelty jo tämän lausunnon liitteenä esitettyssä oikaisuvaatimukseen annetussa päätöksessä, joten niitä ei sanatarkasti toisteta enää tässä vaiheessa. Kaupunki toteaa kuitenkin valittajan eri hallintoasioiden käsittelystä ja tämän valitusasian taustoista yleisesti seuraavaa.

Valittajan menetettyjen ansioiden korvaamista koskeva asia on ratkaistu jo kaupungin lainvoimaisilla päätöksillä v. 2021. Kuten edellä viitatussa hallinto-oikeuden ratkaisussakin (liitteenä) todetaan, kyseisten päätösten kattamaa ajanjaksoa koskevilta osin asiaa ei voida ottaa enää uudelleen käsiteltäväksi. Päätökset ovat lainvoiman myötä saavuttaneet myös ns. oikeusvoiman eli samoja asia- ja oikeuskysymyksiä ei voida ottaa enää uudelleen ratkaistaviksi.

Viranhaltijalain 45 § 1 momentin mukaan työnantaja on velvollinen korvaamaan viranhaltijalle virkasuhteen lainvastaisen päättämisen johdosta saamatta jääneen säännöllisen työajan ansion vähennettynä samalta ajalta muissa palvelussuhteissa, ammatinharjoittajana tai yrittäjänä ansaitulla vastaavalla ansiolla, jota viranhaltija ei olisi saanut virkaa hoitaessaan. Jotta korvaus voidaan maksaa, tulee viranhaltijan 2 momentin mukaan esittää työnantajalle viipymättä luotettava selvitys saamistaan 1 momentissa

tarkoitetuista muista ansiotuloista, ansiopäivärahasta, peruspäivärahasta, työmarkkinatuesta sekä sairausvakuutuskorvauksista.

Lain esitöidenkin perusteella luotettavan selvityksen toimittaminen ja vastaanottaminen on korvauksen maksamisen ehdoton edellytys (HE 196/2002 vp.). Oikeuskirjallisuudessa edelleen korostuu, että korvauksen suuruutta voidaan yleensäkin arvioida vasta sen jälkeen, kun selvitys on saatu. Viranhaltijan selvitysvelvollisuus koskeekin lain sanamuodon mukaisesti samoja ansioita ja etuuksia kuin joita luetellaan korvauksesta vähennettävänä erinä. Velvollisuus selvityksen esittämiseen on laissa kohdistettu suoraan viranhaltijaan, eikä työnantajalla itsellään ole edes oikeutta vastaavien tietojen hankkimiseen.

Selvityksen tuleekin perustua jonkin objektiivisen tahon toimittamaan tietoon. Omakätisesti allekirjoitettua vakuuttelua ei hyväksytä. Selvityksen tulee tukeutua ansiopäivärahasta, peruspäivärahasta, työmarkkinatuesta sekä sairausvakuutuskorvauksista päättävien viranomaisten antamiin virallisiin asiakirjoihin siitä, onko etuisuuksia myönnetty tai oltu myöntämättä. Viranhaltijan selvitykselle annettua ”viipymättä” toimittamisen vaatimusta tulee puolestaan tulkita myös suhteessa 1 momentin vaatimukseen korvausten maksamisesta viipymättä. Oleellista joka tapauksessa on, että viranhaltija vastaa itse selvityksen toimittamisesta ja sen viivytyksettömyydestä sillä uhalla, ettei korvauksia voida maksaa. (esim. Kunnan viranhaltija – Oikeudellisen aseman sääntely, Hirvonen & Mäkinen 2006).

Keskeisintä tässä tapauksessa on, ettei viranhaltija vielääkään ole toimittanut luotettavaa selvitystä menettämistään ansioista valituksen kohteena olevissa päätöksissä ja päätöksentekoa edeltäneessä kuulemisilmoituksessa yksilöidyllä ajanjaksolla. Selvitys olisi tullut toimittaa viipymättä vuosia sitten annetun, irtisanomisen kumonneen hallinto-oikeuden ratkaisun lainvoimaiseksi tulemisen jälkeen. Vaikka selvityksen toimittaminen on viranhaltijan itsensä vastuulla, on häntä kaupungin aloitteesta ja aktiivisin toimin toistuvasti ohjeistettu puuttuvan selvityksen toimittamiseen. Lisäksi hänelle on ennen valituksen kohteena olevan ensi asteen viranhaltijapäätöksen tekemistä nimenomaisesti osoitettu hallintolain 34 §:n mukainen kuulemisilmoitus, jossa niin ikään on pyydetty toimittamaan puuttuvat selvitykset sekä tuotu esille selvitysten puuttumisen merkitys asian käsittelylle. Tästä huolimatta asianosainen ei ole silloin eikä vielääkään toimittanut pyydettyjä selvityksiä.

Kaupungille ei myöskään ole esitetty esimerkiksi avointa asianajovaltakirjaa, jonka mukaan kyseinen tai tietty asiamies edustaisi yleisesti Karvosta tämän hallintoasioissa tai edes kyseiseen asiakokonaisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Avoimeksi asianajovaltakirjaksi otsikoitu asiakirja on vastaanotettu tietyn useita vuosia sitten saapuneen yksittäisen tiedustelun yhteydessä. Valtuutuksen kohteena on ollut opettajien ammattijärjestö kokonaisuudessaan ja se on käsittänyt selostuksen lähinnä oikeudenkäyntikulujen maksamisen kohteesta. Asiakirja ei ole sisältänyt nimettyä valtuutettua henkilöä.

Menetettyjen ansioiden korvaamista koskevasta sääntelystä ja systematiikasta on syytä todeta, ettei laissa myöskään vaadita kunnan nimenomaista päätöksentekoa korvausten

määrästä. Lain perusteella kyse on yksinkertaisesti korvausten maksamisesta viranhaltijan luotettavan selvityksen saavuttua. Tähän nähden kaupungin asiaa koskenut päätöksenteko ja sitä edeltänyt kuulemisilmoitus ovat olleet omiaan korostamaan asianosaisen oikeusturvaa tavalla, joka ylittää lain vaatimustason.

Koska valitus näyttäisi nojaavan lähes kauttaaltaan kysymykseen kuulemisilmoituksen tiedoksiannon kohdistamisesta, käsitellään seuraavassa myös kuulemisilmoitusta ja tiedoksiantoa koskevia oikeusohjeita.

Kuten sanottua, kuulemisilmoitus voidaan vakiintuneen hallintojuridisen käytännön perusteella lähettää hallintolain 59 §:n mukaisena ns. tavallisena tiedoksiantona. Todisteellista tiedoksiantoa ei siis vaadita. Tavallisen tiedoksiannon epäonnistuuessa asianosaisen tulee säännöksen nojalla itse kyetä osoittamaan, ettei ole saanut asiakirjaa tiedokseen. Näyttötaakka tiedoksiannon epäonnistumisesta on siis vastaanottajalla eikä lähettäjällä.

Tarkasteltavassa tilanteessa tavallinen postitiedoksianto hallintolain 59 §:n nojalla on kuitenkin palautunut postin merkinnällä siitä, ettei kirjettä ole noudettu. Merkinnän sisältö on näyttäytynyt osin tulkinnanvaraisena ja poikkeuksellisena suhteessa siihen, miten tavallisen tiedoksiannon on totuttu toimivan. Yleensä tavallinen tiedoksianto tarkoittaa kirjettä henkilön kotiosoitteeseen, eikä tästä erikseen laadita tai toimiteta noutamis- tai noutamattajättämismerkintöjä. Postimerkintöjen epäselvyyden vuoksi kaupunki on varmuuden vuoksi ja asianosaisen oikeusturvaa painottaakseen päättänyt myös todisteellisten tiedoksiantojen käyttämiseen kuulemisessa. Koska asianosaista ei ole hallintolain 60 § 3 momentin mukaisen haastemiehen tiedoksiannon välitykselläkään tavoitettu, on tiedoksianto lopulta toteutettu hallintolain 62 §:n mukaisena yleistiedoksiantona viranomaisessa ja tämän verkkosivuilla. Kuulemisilmoitus on korostetun huolellisesti pyritty antamaan asianosaiselle tiedoksi lain suomina tiedoksiantomahdollisuuksia hyödyntäen. Kaupungin menettely on selvästi ylittänyt lakiin ja kuulemiskäytäntöihin perustuvan vaatimustason.

Tiedoksiannon kohdistamista asianosaiseen ja tämän asiamieheen tulee puolestaan arvioida hallintolain 56 §:n nojalla. Säännöksen mukaan tiedoksianto yksityishenkilölle voidaan tietyissä tilanteissa toimittaa myös asianosaisen lailliselle edustajalle (1 mom.) tai tämän valtuuttamalle henkilölle (3 mom.). Esitöissä (HE 72/2002 vp.) todetaan, että laillisella edustajalla tarkoitetaan ”huoltajaa, holhoojaa tai muuta laillista edustajaa, kuten henkilölle määrättyä edunvalvojaa.” Näissä 1 mom. mukaisissa tilanteissa kyse on siis suoraan lakiin tai viranomaismääräykseen perustuvasta edustusvallasta, joka ei tule kyseeseen tämän tapauksen arvioinnissa.

Tiedoksianto voidaan säännöksen 3 mom. perusteella toimittaa myös asianosaisen valtuuttamalle henkilölle. Säännös mahdollistaa valtuutuksen nimetylle luonnolliselle henkilölle, ei esimerkiksi oikeushenkilölle tai organisaatiolle. Hallituksen esityksen mukaan viranomaisella on lisäksi harkintavaltaa siinä, toimitetaanko tiedoksianto valtuutetulle vai päämiehelle eli asianosaiselle itselleen. Lainkohdan mukaan valtuutetulle tulisi kyllä erikseen ilmoittaa tiedoksiannon toimittamisesta pelkälle päämiehelle eli asianosaiselle. Näin tulisi toimia myös silloin, jos valtuutuksessa on

”epäselvyyttä”. Lain esitöiden mukaan tämä ilmoitus valtuutetulle silloinkin, kun tiedoksiannointi toimitetaan suoraan asianosaiselle, ”turvaisi valtuutetun edellytyksiä hoitaa päämiehensä asiaa mahdollisimman hyvin”. Esitöissä tai muuallakaan ei sen sijaan väitetä, että tiedoksiannon pätevyys tai lainmukaisuus jäisi riippumaan siitä, onko sitä toimitettu valtuutetulle vai tämän päämiehelle. Hallintolain 56 §:n pykäläkohtaisissa perusteluissa ilmaistaan myös, että tärkeissä ja haitallisia seuraamuksia sisältävissä tilanteissa henkilökohtainen tiedoksiannointi on välttämätön. Tämä kannanotto osaltaan painottaa sitä, että mitä tärkeämmästä asiasta on kyse, sitä merkityksellisempää on tiedoksiannon kohdistuminen nimenomaan asianosaiseen itseensä. Tämä peruslogiikka on voimassa riippumatta siitä, onko asianosaisella joku lakimääräinen tai valtuutukseen perustuva edustaja, jolle tiedoksiannointi on mahdollista myös toimittaa. Säännöksen esitöissä todetaan lisäksi seuraava oikeusohje, joka kiistatta tarkoittaa, ettei edes pätevä valtuutus johda tiedoksiannon lainvastaisuuteen, vaikka tiedoksiannointi olisikin kohdistettu pelkästään asianosaiselle itselleen: *”Pykälässä ei asetettaisi viranomaiselle ehdotonta velvollisuutta toimittaa tiedoksiannointi asianosaisen sijasta tämän valtuuttamalle henkilölle, vaan harkintavalta tässä suhteessa olisi viranomaisella.”*

Edellä siteerattujen perustelujen nojalla valtuutetulle ilmoittamisessa kyse on kuitenkin joka tapauksessa asiainhoidon sujuvuuden takaamisesta eikä siitä, että ilmoitus myös valtuutetulle olisi tiedoksiannon ja asian käsittelyjärjestyksen noudattamisen lakisääteinen edellytys. Ilmoittamisvelvollisuuden todetaan hallituksen esityksessä korostuvan silloin, jos kyse on muutoksenhakumääräajasta tai vastaavan oikeuden säilyttämisestä. Tarkasteltavassa tilanteessa tiedoksiannon kohteena on ollut vain kuulemisilmoitus eli ei tällainen muutoksenhakumääräaikaan rinnastuva tilanne. Kuultavalla olisi nyt tarkasteltavassa tapauksessa edelleen mahdollisuus esittää asian ratkaisuun vaikuttavia tietoja, mutta niitä ei ole vielä kukaan toimitettu.

Vaikka samainen henkilö on aiemmin toiminut asianosaisen asiamiehenä eräässä samaan asiakokonaisuuteen löyhästi liittyneessä kirjelmässä, ei asianosainen tai tämän asiamies ole missään vaiheessa esittänyt kaupungille sellaista valtakirjaa, jossa olisi ilmoitettu nimetyn asiamiehen edustavan asianosaista yleisesti kaikissa hallintoasioissa. Kaupungilla ei siten ole ollut perustetta päätellä, että samainen asiamies toimisi jonkinlaisena asianosaisen yleisenä valtuutettuna edustajana. Julkisen vallan käytössä ei yleisestikään voida lähteä siitä oletuksesta, että päätökset annettaisiin tiedoksi tietyille asiamiehiksi oletetulle henkilölle vain siitä syystä, että hän on aiemmin osallistunut tietyn asian käsittelyyn tai asianosaisen edustamiseen. Tietyn asiamiehen, saati kokonaisen järjestön edustusvalta saman henkilön kaikissa hallintoasioissa ei ole myöskään käytäntönä yleinen, ellei henkilöllä ole nimenomaista syytä käyttää asiainhoidossaan jatkuvasti tai toistuvasti edustajaa. Hallintoasian käsittelyyn voi usein sisältyä myös salassa pidettäviä tietoja, mikä osaltaan korostaa tarvetta sille, että mahdolliset valtuutukseen perustuvat tiedoksiannot pohjautuvat ajantasaisiin ja tarkasti yksilöityihin valtuutuksiin.

Tässä tapauksessa kaupungille ei ole esitetty valtakirjaa, jonka perusteella kyseinen asiamies toimisi asianosaisen yleisenä asiamiehenä kaikissa tai tiettyyn asiakokonaisuuteen liittyvissä hallintoasioissa. Mistään suullisestakaan ilmoituksesta ei ole ollut pääteltävissä, että asianosainen olisi siirtänyt asiainhoidon tai edustamisen

valtuutetulle henkilölle esimerkiksi palkkasaatavia ja menetettyjä ansioita koskevassa asiassa tai asioissa. Vaikka valtuutus sinänsä olisikin olemassa ja esitetty kaupungille, ei kaupunki ole ollut velvollinen antamaan asiakirjaa tiedoksi juuri kyseiselle henkilölle asianosaisen sijasta. Kaupungilla olisikin myös selvän valtuutuksen tapauksessa ollut harkintavaltaa siinä, toimitetaanko tiedoksi asianosaiselle vai valtuutetulle. Tiedoksiantoa tai kuulemista ei näin ollen voida pitää lainvastaisena.

Valituksessa vedotaan lisäksi siihen, ettei muutoksenhaun kohteena nyt olevaa päätöstä olisi perusteltu riittävällä tavalla. Kaupunki toteaa, että päätös on perusteltu ja johtopäätökset eritelty hyvin moniulotteisesti ja ottaen kantaa kaikkiin viranhaltijan toimittaman selvityksen riittävyttä mahdollisesti koskeviin näkökulmiin. Myös tiedoksiannon toteutus keskeisine perusteluineen on käyty läpi. Sekä alkuperäisen päätöksen että oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen perusteluihin voidaan viitata edelleen kaikilta osin muutenkin.

### Yhteenveto

Kaupunki ei lukuisista kehotuksista huolimatta ole vuosien varrella saanut asianosaiselta tämän vastuulle kuuluvaa selvitystä viranhaltijalain 45 §:n mukaisen korvauksen laskemiseksi. Tästä huolimatta kaupunki on vielä yhden kuulemis- ja päätöksentekokierroksen turvin ratkaissut asian tavalla, joka on mahdollistanut asianosaisen oikeusturvan ja muutoksenhaun, tässä vaiheessa valituksena hallinto-oikeuteen.

Kaupungin menettely menetettyjen ansioiden päätöstä valmisteltaessa on ollut korostetun huolellinen, kun asianosaiselle on lähetetty kuulemisilmoitus tulevasta valmisteltavasta päätöksestä. Asianosaiselle on samassa yhteydessä esitetty nimenomainen pyyntö lain nojalla hänen omalle vastuulleen kuuluvien selvitysten toimittamiseksi. Kuulemisilmoitus on annettu tiedoksi tavallisella tiedoksiannolla, mitä voidaan lain mukaan pitää riittävänä kuulemisilmoituksen toimittamiseksi. Asianosainen ei ole lain vaatimin tavoin osoittanut, ettei hän olisi saanut kuulemisilmoitusta tiedokseen. Väitetyn tiedoksiantopuutteen tueksi on vedottu vain siihen, ettei sitä ole suoraan osoitettu vuosia vanhassa valtakitijassa mainitun ammattijärjestön edustajalle.

Vaikka tavallinen tiedoksianto riittää kuulemisen toteuttamiseksi, on kaupunki myös todisteellisesti antanut kuulemisilmoituksen tiedoksi asianosaiselle. Koska muut tiedoksiantotavat eivät ole johtaneet toivottuun lopputulokseen, on asiassa hyödynnetty vielä viimesijaista tiedoksiantomuotoa eli yleistiedoksiantoa. Tiedoksiantomuotojen puutteisiin ei ole valituksessa vedottu muilta osin kuin tiedoksiannon kohdistamista koskien, joten tiedoksiantomuodon ja -tavan valinta ei voine tulla nyt valituksen perusteella edes tuomioistuimessa tutkittavaksi.

Kaupunki ei ole ennen nyt tarkasteltavaa päätöksentekotilannetta saanut asianosaiselta valtakitijaa tai muutakaan osoitusta siitä, että asiamieheksi sittemmin väitetty henkilö toimisi hänen asiamiehenään kyseisessä tai vastaavissa asioissa. Laki ei myöskään vaadi, että tiedoksianto toteutettaisiin nimenomaan asiamiehelle, vaan tiedoksiannon kohdistaminen joko asianosaiselle tai asiamiehelle on viranomaisen harkinnassa.

Mistään ei seuraa edellytystä, jonka mukaan jokaiselta asianosaiselta tulisia aina erikseen tiedustella, onko hän valtuuttanut edustajan hoitamaan tiettyä asiaansa. Koska tapauksessa ei ole esitetty asiamiehen edustusvaltaa osoittanutta valtakirjaa, ei viranomaisen ole tullut edes harkita tiedoksiannon toimittamista asiamiehelle.

Päätökset voidaan myös katsoa perustellun hallintolain 45 §:n näkökulmasta kattavasti ja joka tapauksessa riittävällä tavalla. Laajat perustelut ilmenevät päätösteksteistä.

Kaikkien edellä esitettyjen syiden valossa valitus tulee hylätä perusteettomana.

### Lopuksi

Valitus perustuu keskeisesti näkemykseen siitä, että tiedoksiantopuutteiden takia asianosaisella ei ole ollut mahdollisuutta toimittaa puuttuneita selvityksiä. Jostain syystä valittaja ei kuitenkaan vielä, edes nyt valitusvaiheessa, ole toimittanut viranhaltijalain 45 §:n mukaisia vaatimuksia täyttäviä tai niitä edes näennäisesti mukailevia selvityksiä. Valituksessa uudistetaan vanhoissa kirjelmässä esitettyjä vaatimuksia, vaikka kirjelmät on jätetty ratkaisematta ja tutkimatta sekä kaupungin viranomaisissa että hallintotuomioistuimissa. On selvää, ettei tällaisiin uudistettuihin ja lainvoimaisten päätösten perusteella ratkaistuihin ja sittemmin myös lainvoimaisesti tutkimatta jätettyihin kysymyksiin ole enää syytä ottaa kantaa. Pyydettyjen selvitysten puuttuessa itse asiaan eli menetettyjen ansioiden korvaamista ei vielä, edes nyt, voida arvioida muutoin kuin toteamalla, ettei asiassa ole edellytyksiä menetettyjen ansioiden korvaamiseksi puuttuvalla ajanjaksolla. Hallinto-oikeus on aiemmalla ja sittemmin lainvoiman saavuttaneella tutkimattajättämispäätöksellään siirtänyt yksilöityä ansionmenetysjaksoa koskevan asian vielä kaupungin ratkaistavaksi, joten kaupungilla voidaan katsoa olleen asiassa viranomaisena ns. ratkaisupakko. Päätös on tullut tehdä, eikä sen voida katsoa syntyneen virheellisessä järjestyksessä. Lainvoiman saavutettuaan päätös myös johtaa siihen, ettei samaisen asianosaisen uusia vaatimuksia enää oteta käsiteltäväksi, eikä kaupunki lausu niistä enää muussakaan muodossa.

### Vaatus oikoudenkäyntikulujen korvaamisesta

Kemijärven kaupunki vaatii valittajaa korvaamaan kaupungin kohtuulliset oikeudenkäyntikulut viranhaltijalain 53 §:n nojalla. Kyseisen säännöksen mukaan on selvää, että valittajalla on vastuu työnantajan oikeudenkäyntikuluista aina silloin, kun valitusta ei hyväksytä.

Erittely oikeudenkäyntikuluista toimitetaan hallinto-oikeuden pyynnöstä erikseen.

Kaupunki myös vaatii, että valittajan oikeudenkäyntikuluvaatimus hylätään perusteettomana.

## ALLEKIRJOITUKSET



Kemijärvi xx.xx.xxxx

Dina Solatie  
kaupunginjohtaja

## LIITELUETTELO

- Lausunnon kohteena oleva kunnallisvalitus 17.12.2024
- Muutoksenhaun kohteena olevat kaupungin päätökset (kaupunginjohtaja 9.9.2024 § 22 ja kaupunginhallitus 2.12.2024 § 348) liitteineen
- Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden 28.11.2023 antama ratkaisu (2018/2023) Karvosen aiemman kunnallisvalitukseksi otsikoidun asiakirjan tutkimatta jättämisestä sekä KHO:n päätös 5.4.2024 (1025/2024) valituslupahakemuksen hylkäämisestä